

Koondus

NR 1

23 september
1939.a.

Esimene koondus 1939/40
õppeaastal toimus Nõu
linna pargis Kruitzwaldi
ausamba juures 22. septemb-
ril 1939.a.

Kohal olid:

skaut Palo Kalju, skaut Luts

- " - sermat Vello, - " - Ü. Raag.

- " - Raudsaar^a Hugo, - " - K. Raag.

algaja Rahi ja algaja N. Kõiv

Koondus algas kell 18.45

Koonduse avas endine salga-
juht skaut Hugo Raudsaar

'Päärukes' salga töotushüindiga.

Päevakord:

- 1). Salgajuhhi ja abi valimine.
- 2). Läbirääkimised.
- 3). Suuremäng.

Salgajuhhi kandidaatideks valiti:
Hugo Raudsaar, Kalju Palo ja
Nello Sernat. Hugo Raudsaar ütles
aga mitte.

Salgajuhhiks valiti: Nello Sernat
4 häälga poolt ja abiks Kalju
Palo 3 häält poolt.

Läbirääkimisi ei olnud.

Algus suuremäng mille võitis
skaut Luts.

Koondus lõpetati me salgajuhhi kõnega.

Koondus lõppes kell 19.35.

Kirjatoimetaja
algaja Kõiv

Koondus nr 2.

27.09.39

Kell: 15.30

27.09.39.

Kell: 15.30.

"Pääsukesed lendavad, kõrgeid sihte
püüavad." on meie hüüdlauseks.

Et kõigiti arenda ja tõesti kõrgeile
sihtidele jõuda korraldas meie salga-
juht II jrk. Nello Sermat suuremängu ja
lõpuks mõningad skautlikud võist-
lused. Koonduse avasime juudi par-
gis kus oli võistluste alguski. Ruttu
leidsid kõik noole mis näitas suunda
esimese peidetud kirjani. Esimene kiri
anus suure puu oksapraosja selle leid-
mine oli kaunis vaevaline, kuid kir-
ja leidis lõpeks siiski sk. Kalju Raag.
Kuid hea algus ei tähenda alati

võitu. Siirduti teelt niidule ja varsti
hakkas mängu juhtima m. Raudsaar,
kes on salga kogenumaid skauti, temale
järgnes aga üllatusmehena algaja
Rahi osutudes sageli taibukamaks
kui teised, eriti jälgis ta noolte suunda.
Olles siirdunud üle raudtee ja välja
jõudnud maantule oli selge mängu
võitja, sest Raudsaar juhtis suure punktide
arvuga. Eluviimaste kirjade juures
ka Rahi näitas veelkord oma terav-
meelsust jättes teised punktide arvu poolest
teised enesest kaugemale maha. Ka morse
ja kaugushindamisvõistluste järel ei
muutunud tagajärjed. Siingi tuli meist-
riks Raudsaar. Rahi siin silmapaistvalt
ei esinenud seetõttu ei osanud morset.
Päeva parimaiks osutusid süüski Raudsaar
ja Rahi, kes said vastavad auhinnad.
Koondus lõpes skaudi õhtupalvega.

Koonduse kirjeldanud: K. Palo.
14.1.54.

Koondus nr 3.

4. X. 1939. a

kell 18.00.

See koondus pühendati
peaegu mängudele.

Mängiti üks mäng raha-
dega. Valiti kaks gruppi. Rand-
saare ja Palo grupp. Esimalt
tuli raha panna gruppi
vanema kätte. Koik ^{üks} gruppi poisid
poisid panid oma käed laua
alla ja vahetasid raha ära
ja kui gruppi kapten ütles: "Käed
ülles!" tõstsid kõik tema gruppi
poisid käed rusikatesse ülesse
ja kui gruppi kapten ütles: "Käed
alla!" siis loovad ta gruppi poi-
sid lauale oma käed. Nüüd teise
gruppi poisid, esetas kapteniga

arvavad ära missuguses
käes on raha. Märku võitis
Randsaare grupp.

Koonduse lõupoolal pani
salgajuhht Lermat ette valida
salga kassapidaja, kirjutaja
(sekretar) nende abid jne.

Salga kassapidajaks valiti
Hugo Randsaar. Sekretariks
valiti algaja Kõiv ja ta abiks
E. Viimet. Signalistiks valiti Tõlo
Raag. Kokaks valiti Soosaar Nello.

Smetid määratud salga-
juht Lermat käsutas poisid
ringi ning skaut (salgajuhhi
abi) Palo luges õhtupalve
Koondus lõppes kell 19.42.

Kirjeldanud

algaja
Kõiv Nello.

Koondus nr. 4.

11. X. 39

kell 16.

Koondusest osavõttu võis hinnata üsna rahuldavaks. Osa võttis 9 poissi. Peale koonduse avamist ja ülevaatusi korraldati salga „jooksvad asjad“, kusjuures kassapidaja Yl. Raudsaar - valitud ühes teiste salga „ametimeestega“ elmisel koondusel - täie aktiivsusega hakkas sisse kasseerima liikmemaksm - ä 5 senti kuu poisi pealt. Mäned algajad tegid ka ettevalmistusi eksami jaoks j. n. e. Kohe peale seda algas väike võistlus 2 võistlusrühma vahel: Ühe rühma juhtli sk. Palo ja teise - sk. Raudsaar. Võistluse esimeseks alaks oli teataval määral „pikne talvast“: topograafiline kiimi! Ogamees sai lehe 7-8 topograafilise leppemärgiga ja pidi taha kirjutama õige tähenduse. Selle võistluse võitis ülekaalukalt Yl. Raudsaare rühm. Peale ütles, et poisid pidasid peatahtsuseks just kiirust, - kas kah vigu oli, kes seda vaatas!

Koh, närvidolid juba üsna pinevil... Kõik tuli ühes uue üllatus: kumbki salk sai ühe poole mingist segunud ajaleheartiklist ja pidi juurde

"luuletama" antu põhjal enam-vähem täpärase teise poole. Kui siis pooled kätte jagati, naerdi, et: "Kuuhe, sa, oled miili "kehvema" poole annud!"

Töö võttis tüki aega. Teiste kergeusklikkusest püüdsid mõlemad rühmad ära kasutada, ajades "poskõvasti" kõige võimatumat laba, nagu "loeksid" nad seda omalt lehel. Ka resultaadid, kui neid ette lüti, olid üsna rahavad. Selle võitis H. Palo salk peaaegu õige kirjeldusega, kuna vastassalk oli "luuletanudki" õige rahkesti.

Punktiline edu oli siiski Raudsaare salgal, sest eelmise võistlus andis võitjale rohkem punkte. Järgnes viimne tuleproov: kimimäng 24 asjaga! Põisid aeti pärast minutilist trügimist ümber "väljapanekute" ära koridori, kus nad järelvalvest hoolimata poskõnaljatades püüdsid üksteise päält "maha vehkida". Tulemused siiski hämmastavalt kehvad! Näit. kõige parem vastus nimetas ainult 17 asja - helgi Raudsaare salgast, kui mitte tema ise? H. Palo nimetas 15 asja 24' st j. n. e. Üldiselt jälle Raudsaare salga mõju ja struktuur ülekaal, mis neid võitjateks tõi.

Koondus lõppes skaudi õhtupalve ja vaikse käesvrumisega üksteise vahel.

Koonduse kirjeldas:

"skaut Yermat

Koondus nr. 5

22 X 39 22 X 39

kell Pühapäeval kell 10.

Koondusele olid ilmunud ainult küll 7 poissi, kuid see di tingitud erakordsest ajast: osa poisse, nagu mõlemad Raag'id sõitsid pühapäevaks maale.

Selle eest di ilmunud aga ka meie salga kogemism skaut ja sellekordne „haljavana“ Vello Loosaar ühes oma paksu „täisku-käsiraamatuga“, kust ta luges ette mõistatusi, millega poistel oli rohkem tege-
nist kui vanadel teadlastel hieroglüüfidega. Aga kaval mees di, - ise ta ka ei näidanud, sest - kes teab? - kas oligi raamatus nii hullu mõistatust? Jüis kor-
raldas ta väikese võistluse plüatsi käest kätte and-
mises ja teatava summa koopide tagumises sellega laua
pihta. Arvatakse oleks see laud nagu kõik kaali-
laudad üldse, mille t-sas pükse lõhutakse, varsti
äre lagunemud, kui poisid ei oleks püüdnud veidi
„võlvida“ ehk „vähle jääda“ ning vähemaga läbi tulla...

Jüis korraldati mõned pandimängud, nagu: „Pärnu
põleb“, j.n.e. mis üsna humariküllased olid. Panti-
de lunastamine di aga hullum asi: katse sa neli
jälga taeva poole ajada - kui sa mitte todi ei kasuta,
orkestrijuhatajat järele aimata või mõnda muud nõu-
tust teha, Jüis sellestki küll sai, tuli „müst kunst“.

"Must" di ta täppest nii mõnegi silmis. Yoosaar ehk "Kastrozza III" esitas näiteks järgmise pala, kus ta hulega peale kokkuostetud tosin kompekeki kuu mütsi alla pani ja lubas müüd need ära s ü ü a ja siis panna uuesti ü h e mütsi alla mist kuuest, millist aga pealtvaatajad soovivad. Külma rahuga asus ta esimesi portsjone alla neelama, seda toiminguat kõigi võimalike pikenduste varal nautides ja tal dekski vist oma "number" läbi läinud, kui tal vesiste suude ja veel vesikamate silmadega pealtvaatajatest hale poleks hakanud. Nüüsis jaotas ta ülejäänud kompekeid kristlikult terve salga vahel ja arvas, et küllalt on, kui ta juba nendelegi, mis ta söönud on, mütsi peale asetab.

- Selleks, nagu mõned ehk juba teavad, asetab ta ainult ühe heist mütsidest endale pähe...

Jüü tehti veel mõned numbrid ka pealtvaatajate poolt, kusjuures üheksord "Kastrozza III"gi "sisse kukkus". H. Palo asetab nimelt karbi alla kompeki ja teatas, et ta selle ilma karpi pundutanata uuesti ära võtab. Peagi rätis ta laua alt välja kompeki, mis oli "läbi laua" pihku kukkunud... Seda ei usutud ja Yoosaar kergitas karpi. Jdche haeras H. Palo kompeki selle alt ja digi lubaduse täitnud. Nende ja muude naljade ja lõppeski koonduse tegevus. Osapoisse jäi veel "pööhimängu" mängima.

Kirjeldas: V. Germat

Koondus nr 6.

Reedel 27 okt. kell 17.00.

Algasime oma järjekordse koonduse oma salga hüüdega: „Pääsukesed lendavad, kõrgid sihte püüavad!“ Koonduse raskuspunkt lasus kõnevoistlustel. Teemadeks olid skaudi seadused. Loosiga määrati millise seaduse põhjal keegi pidi rääkima. Kuna teemid olid kaunis rasked loobusid mõned isegi rääkimast. Kuid see ei takistanud teisi. Nii kõneles meie salgajuht II jsk. Vello Sermat täiesti rahuldavalt, arusaadavalt ja selgelt teemal „Skaut on viisakas“. Põhjendates ja esitledes põhjusi miks peab olema viisakas ja miks peab skaut olema viisakas. Paremu järjekorras võttes võiks veel nimetada Vello Kõivu kõnet, kes omase huumoriküllusega käntas teemi: Skaut on loomade ja muu loo-

duse sõber. Kolmanda koha kanditaadiks võiks pidada sk. Kalju Palo kes kõneles teemal: „Skaut on abivalmis.“ Mängisime ka mitmeid mängu milleles pandi meie tähelepanu proovile, nimelt astas kugi mingi väikse asja kuhugi nähtavale kohale mida nisteised otsisid, kes enimesena asja märkas istus maha ja kui mitte päris maha siis vähemalt toolile.

Koonduse lõpul korraldatud ankeedist selgus niimõnclagi huvitavad meie salgaga kohta: Meie salgas on 4 II järgu skauti, 4 III järgu skauti ja 2 algajat. Skautlikul alal on meie poistest töötanud 5 aastat 3 poissi; 4 aastat 1 poiss; 3 aastat 3 poissi; 2 aastat 2 poissi ja 2 poiss on salgas olnud 1 aasta. Poiste vanus kõigub 12-15 aasta vahel.

Oma rekordse koonduse lõpetanime skautihümniga viimase salmiga.

Koonduse kirjeldas: Kalju Palo.

1. 11. 39
kell: 4

Koondus nr. 7.

Kesknädalal 1. nov. kell 16.00.

Täpselt kella neljaks oli kohale ilmunud 7 poissi: salgajuht Vello Sermat, K. Palo, Vello Kõiv, Georg Luts, Oimet Ewald, Hugo Raudsaar ja Samoson Karl. Koonduse avasime skaudi hommiku palvega. Kuna oli novembrikuu esimene päev palus kohe sõna salga laekur ehk kodanliku ja koolipoisinimega Hugo Raudsaar, nõudes liikmemakse. Kuna liikmemaks lasteti korralikult pidi ta varsti lauajuurest kaduma. Algajad õpivad mõningaid sõlmi, kuna teised omavahel vestlesid ja algajaid õpetasid, kuid üks nendestgi juhtunud oma äpardusi nii keegi ei jsk. kiitis et teeb pimesi $\frac{1}{2}$ minuti jooksul valmis kalamehesõlme, olevat tema ju suur kalamees. Kalamehesõlme asemel tuli aga välgeseasõrg, niivõrd segi olid mehi kesel läinud suvel sõlmede nimed, kuid üks teised ütelnud kohe „sa käisid suvel seakarjas“.

Koonduse teise poole pühendanime mängudele.
Mängisime näit: „Tarka tohtert“, mis seisis
selles et igaüks ütles oma parempoolsele nädri-
le haiguse nimse, kuna vasakpoolsele mingi rohu
nimse, muidegi tasa. Pärast tuli igal ütelda
mis tal viga ja millega ta peab end arstima.
Nii ütles mõnigi: „Pimesool valutab ja pean joo-
ma kalamaksa oli.“ „Kõht valutab ja pean joo-
ma päävalu pulbrit.“ jne. jne. Koostasime ka
salga ajalehte, kirjutades ühtelaht risse nimed,
teise mingi teguse, kolmandasse jälle nimed ja
neljandasse tegussekoha. Mõningaid välja-
wõtteid nimet. ajalehest. Vello tantsib Illegoga
saunas. Kalje õpib Velloga tantsusaalis. Karli
vihtleb Kaljuga kohvikis. (Pärsukese teataja nr. 1)
Mängisime veel mõned mängud ja et „Alg on
raha ~~et~~ lahkumise et varsti kohtuda. Enne
lahkumist aga tunnistasime oma ühtekuuli-
vust salga hünidega: „Pärsukesed lenda-
vad, kõrgeid sihte püüavad.“

Koonduse kirjeldas: K. Palo.
SK.

Koondus nr 8

Reedel

10. Nov. 1939.

kell 16.00

Koonduse alguseks olid vähesed poisid kohale ilmunud, kes olid veel pääsenud „kurjast külalisest“ leetrist. Algasime oma tagasihoidliku koonduse skaut-skandihommikupalvega. Kooli saalisest teisi ruume polnud vabu. Paljud poisid olid toonud kaasa kõikvõimalikult huvitavaid mänge, millede mängimisel kujunes pinevaks võistluseks. „Kirbu“ mängu üldvõitjaks tuli II j.s.k. Karl Samson, tema järel N. Sermat, K. Palo jt. Mängisime veel mõningaid mänge mille juures sai naerda et küll selle järel meil salgakihut esitas mõningaid osavusnumbreid. Ta kandis keppi ninaotsas, tantsis pea-

peal, muidegi naelapeapeal. Panika
taskurätiku sisse tikku ja laskis katki
murd, ning tegi terveks, kuid mõnedki
teadsid et tal taskurätiku ääreses
teine tikk oli mida ta katkimurda laskis.
Pidime lahkuma et õppida oma õpe-
ülesandeid järgmiseks õpepäevaks.

Koondus nr. 9.

Keljanäeval

23. nov. 1939. a.

kell 16.00.

Koonduse alguseks oli kohale ilmunud 6 poissi: Salgajüht Vello Lermat, abid Kalju Palo ning Hugo Raadsaar, Kalju Raag, Ülo Raag ja Uno Rahi. Koondus algas „Päasukese” selga hüüdega: „Päasukesed lendavad, kõrgeid sihte püüavad.” Koondus algas üllatusega, nimelt lasti igal poisil 15 sekundit vaadelda kuut pilti Võru ümbrusest ning poisid pidid siis pildil olevad kohad järjekorras üles kirjutama. Võistluse võitis Vello Lermat, kes kirjutas viis õiget nime. Nüüd jaotati poisid kahte rühma: 2 targemat ja 3 rumalamat, kuna Kalju Palo ei võtnud osa, sest ta teadis võistluse süü. Mõlematele rühmadele anti pool artiklit ühest vanast „Elu”st. Artikli süü oli mingidagi Ungari õpetaja Võrus kaamusest. Võitsid muidugi „kaks tarka” sest rumalad jõudsid kirjutada vaid mõned

laused, ning needki valesti. Nüüd jaotati poisid uuesti kahte rühma, sest nüüd mängisid kõik. Ühe salga juhiks sai Palo, teise Raudsaar. Hakati mängima „kopikamängu“. Mängijad asetati kahelepoole lauda, ning mäng käis järgmiselt: ühe salga poisid vahetasid laua all raha, kui et vastaspool ei näinud kelle kätte jäi raha. Rühmajuhid ütles: „Käed üles“ ning kõik kolm tõstsid käed küünarnukikidest saadiks lauale. Rühmajuhid käskluse järel, „Käed alla“ löid poisid käed lauale nii et raha jäi kellegi käe alla. Nüüd pidi vastaspool ütleva kelle käe all on raha. Iga valesti öeldud käe eest sai üks punkt. Mängu võitis üleksalukalt Raudsaare salk punktide seisusega 22:10. Koondus lõpetati kell 17.10 skandi õhtupuhkega. Kuul peale seda oli veel mäng õues mis postile väga meeldis. Rõõmsa naminaga vajusid poisid laiali.

Kirjeldanud
algaja
Rahu, Uno.

Koondus nr 10.

Kolmapäeval, 29.11.39. aastal.

Hohale oli ^{olnud} elunud 7 poissi: V. Sermat, K. Palo, Rahi, Raag K., Raag Ü., Kõiv ja Oimet. Koondus algas hommikupalvusega, mille järel salgajuhht Sermat andis Kõivule, kellel oli nunnipäev väikse kingi, praänibuketi, mis oli meeleheaks salga poolt.

Hakati nüü õgima need pretanikuid Velle, kui eltoimees oli „very kindly“ ja nüü nõi iga mees nüü mis jaksas. Kõik oli hea, praänikud olid head, kuid üks viga oli see, et millegi pärast olid nad väga kleepuvad ja ei saanud kuidagi hammaste küljest lahti. Shuid eks saadud sellegagi hakkama.

Söödud, hakati kurne mängima. Igal ühel oli kurn viset. Kurne mängiti läbi laeks korda mille tagajärjed

olid 4 kohta jagasid Raag Kaljo ja
Oimet Evald, kummalgi 42 punkti, 2. kohale
tuli Rahn Uno 34 p. 3. Kõiv Vello 32 p. jne.
Kummimäng läks väga hästi, ainsuke
viga oli see, et juhtus väike äpardus.
Nimelt keegi jõuvas "Pumba" lõi lüü
kõvasti ja kummalgi lendas pea otsast.
See aga põmutati jälle uuesti otsa tagasi
ja kõik oli jälle korras.

Lõpuks mängiti veel "Põnn põlemist"
mis kujunes just pantide väljalüütmise-
se poolest huvitavaks. Koondus lõppes
skandi õhtupalvaga ja sõbraliku
kaasminemise ning kõik tõttasid
rõõmsalt koju oma toimetuste juure

Koonduse kirjeldanud
Evald Oimet.
(III j. skant)

Koondus nr. 11.

13 dets. 1939.a.

Algasime oma koonduse skaudi hommi-
ku palvega, mille luges skaut Hugo Raud-
saar. Selgus et koonduse alguseks olid ko-
hale ilmunud eranditult kõik poisid kok-
ku kümme tuues kaasa vaimustust ja lõ-
busat meeleolu. Lõuna poistel vastav tuju
pühendasime peaaegu kogu koondusel män-
gudele. Mängisime ehitiks mängu: „Paarid
kokku“ kus mängujuht valdas vastavate
loomanimedega paarid üksteised ja
„loomad“ valjusti häälitsedes pidid leid-
ma oma kaaslase. Igatahes kisa ja kä-
ra selle mängu juures oli suurem
kui loomaaias ja lõpu leidsid teine-
teise esimestena „kuked“ keda kehastasid
Samoson Karl ja Palo Kalju. Mängisime
vel: „Pärnu põleb“ ja „Himakari“

ning lõpuks siirdudes tõsisemale alale
katsusime laulda ka mõnd kõigile tun-
tud laulu, sest kellegil polnud kaasas
laulikut et õppida uusi laule, mida
võiks laulda skautlikel koosviibimistel
makkadel ja laagris. Aeg oli möödunud
linnutiivul kätte hakkas jõudma kurb
lahkumise tund. Salgajuht õpetas veel
poistele mõnd tulevat tarkust ja pidi-
me lahkuma et varsti jälle kokku tulla.
Enne aga kui lahkusime kogunesime skaut-
ringi, salgajuht ise luges skaudi-õhtupalve
ja magu manitsuseks lausis: „skaudid olgem
valmis“, kohesai ta vastuseks müriseva
„Alati valmis!“ Koonduse kestel kü-
lastas meid ka rühma abi juht hr. Leo
Koemets ja loodame et temagi jäi ra-
hule meiega.

Koonduse kirjeldanud:
Kajur Palo.
(III j. 5)

Algasime oma tavalise koonduse
 kl. 17.00. Kohale oli ilmunud vähe pois-
 nagu ~~tant~~ seda viimasel ajal eriti on
 näha. Millegipärast ei viitri poisid oma
 nägu näidata. Kuid süski oli 5 poissi
 koondusel: Salgajüht ii j. sk. Veljo Lermat;
 abi Kalju Palo; skaut L. Raag; skaut
 M. Raag ja skaut G. Luts. ~~Algas~~
 Skaut L. Palo'l oli palju tegemist ning
 ta võttis kohe sõna ning pani ette suurendada
 liikmemaksu 10 sendile. Kuna siis jäär-
 ka salgakassasse natuke. Sest tuleb ju

maksta ka ühmalikmemaksu.
See ettepanek nõudis aga kaalumist
ja öeldi 10 senti palju olevat.

Salga juht Nello Lemm atustas viimaks
et tuleb igalühel maksta 4 senti (seitse
senti). Seega hakkas laenu K. Palo kohe
raha kassarina.

Seejärel K. Palo hakkas poistele laulu
õpetada või õigemini ütles ette ning pidime
üles kirjutama et ta pähe õppida.
Nahel ka laulsime kuid see suuremalt
jaolt ebaõnnestus millegipärast, Kas ei teatud
või oli kurk haige või ei tea mis.
K. Palo oma kindla kavaga aga teotses
edasi. Nähes et laulmisest midagi
välja ei tule ta andis poistele midagi
topograafilise kaardisarnase töö. Et
näitas sõnega tahvil. Võrust välja
minevaid teid ning kohti kuhu pidime

märkima teemärke. Võis selle võistluse võitis
 salga juht V. Lemm keel oli peaaegu kõik
 õige. Teistel said need „kaardid“ aga nagu
 puidu ja kapsad. Nüüd tehti ka
 vahelduseks mängu. Väiters K. Palo
 tegi ühe mängu mis näitas poiste tähele-
 panu võimet. Ta ütles loomade ^{ja lindude} nimedid,
 ning kui ta ütles linna nime pidid
 kõik kohe käed üles tõstma, looma nime
 siis aga mitte. Kes palesti ütles pidi andma
 pandi. Pärast tuli aga see raskem
 osa, pantide lunastamine. Seal oli ägasuguseid
 võimalusi asju, nagu läbi võtmeaugu tomi-
 mine ning teisi. Et keegi ei osanud läbi
 võtmeaugu pugeda siis võttis selle eäda pääle
 skaut K. Palo. Ta pistis paberitüki läbi võtme
 augu et teda teiselt poolt välja võtta see aga ei tulnud nii
 kergesti ning nagu väik tervast ilmus sinna ka
 kooli kojamees ning hakkas kohe pragama.
 Siis aga lõpetasime ka koonduse õhtupäevaga ning läksime ko.
 Koondus Kirjeldaja: skaut Georg Luts

Koondus 13.

13. II 1940.

Kell 15.

Koondus algas kell 15
Dõru Prügimäeasumi
ruumes. Kohal oli 8
poissi U. Sermat, K. Palo, J. Luts
U. Raag, H. Raag, U. Rahi ja
K. Samoson. Koonduse esimeses
osas toimus võistlus signali see-
rimises. Poised jaotati kahte
rühma. Esimese rühma vane-
maks valiti K. Palo, teise rüh-
ma vanemaks valiti J. Luts.
Esimese rühma koosseisu kuu-
lus K. Palo, U. Raag ja U. Rahi.
Teise rühma koosseisus oli
J. Luts, H. Raag ja K. Samoson,

kuna salgajuhth U. Sermat jäi erapooltukes, signaliseeritavaate kirjade sisse teadmisel. Võitjaks tuli esimene rühm. Järgmisena toimus mäng „pimedade hea kuulmine“, kus poisil seoti silmad kinni ja pidi ära ütleva mitu poissi oli mööda läinud. Eriti „pime“ H. Raag oli hea kuulmisega ja ütles alati õieti. Teine mäng oli samuti sama nimega. Ühel poisil seoti silmad kinni ja ta pidi ära häälte järgi ütleva mida tehti. „Pimedaks“ oli U. Rahi. Loenduse eriti huvitavaks tegemiseks tehti „pingigaõhusõitu“, mis kujunes väga huvitavaks. Pink pandi tagurpidi maha, poisil käideti silmad kinni ja poiss pidi seistama pingi peale, pink tõsteti üles ja

"õhusõit" algas. Lenduriteks olid;
esiteks K. Raag kuna U. Raag
ja U. Rahi selle mängu mitte te-
admisel välja läksid, teiseks
oli U. Raag ja kolmandaks oli
U. Rahi. Et aega veel oli siis
tehti ratsavõistlust. I kohale
tuli "hobune" K. Palo ja ratsa-
nik" K. Samoson ajaga 11 sekun-
dit. II kohale tuli "hobune" U. Rahi
ja ratsanik" K. Raag. Viimaks
tehti veel üks mäng, kus tuli
küsimuste varal välja murida
mis asi oli mõeldud, ja poise
käest küsimusele vastuse saanud,
ning ära taibanud pidi teine
poiss jälle küsijaks olema. Koon-
dus lõppes kell 17.

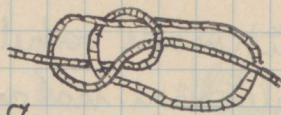
Koonduse
kirjeldanud
K. Samoson
(II j. 8)

Koondus nr. 14

26. II 40

Kell 16.00 - 17.30

Surmasõlm

Luna möödunud nädalal külmapühade ja klassi-
tööde tõttu salgakoondust pidada ei saadud, otsustati
käsolev koondus „kahe eest“ pidada. Kohal olid:
Salgajuht Vello Lermat, abri Kaljo Palo ja skaudid Georgy
Luts, Ülo Raag ja Karl Lamoson, kuna ühes paiss haige
oli. Läheneva „Halli hundi“ võistluse tõttu väiti pea-
miselt sõlmed järjekorda, kuna teemärgid ja morse
juba varem käsitatud olid. Ilmnes, et isegi salgajuht
kõiki kahakasat sõlme ei tundnud. Selle eest õpetas ta
poistele uusi tehnilisi „nõkese“ sõlmede alal. Tehti
4 sõlme ümber puu: need olid: nurma-, kalamehesõlm, lingur-
aas ja sarvõrg. Ija peale tegid kõik neli sõlme ja saa-
vutand vastavaid üldtulemusi:

K. Lamoson	4 sõlme	17 sekundi
V. Lermat	" "	18 "
K. Palo	" "	27 "
G. Luts	" "	27 "

Teised kõiki neli ei mõistnud. Tagajärjed üllatavalt halvad!
Siis võttiski juht kätte ja õpetas uue tehnika järgi
surmasõlme ja kalamehe- sõlme tegema, ning ajad
paranesid. Vahelduseks tehti võistlus 2 - paasiliste

rühmade vahel, kusjuures kumbki rühm kolm vilenööri kalamehe-sõlmega pidid kokku sõlmima. Sellejuures sai naerda, sest et rühmade teised mehed kumbki hakkasid juba enne märguannut oma 1. mehe selja taga sõlmi valmis tegema! Kaotajate kaotuse põhjuseks oli see, et nendel oli 3. vilenööri „aseainena“ kasutada salga juhi-abi auväärt argipäeva-kallanide ja seda siis ka „vaevati“, nagu oleks tema kaotuses vastutanud.

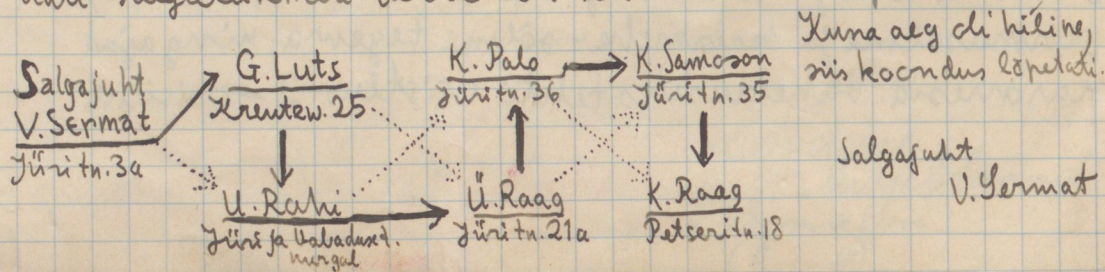
Jagajärjed:

I) K. Palo ja K. Samson = 7 sk!

II) V. Sermat ja G. Luts = 10 sk.

Kuna salga juht peale selle ülenikuile sõlmede õputamist jätkas korraldas abijuht teistele ajamääramise-võistluse. Üks m.s. luges minuti asemel 50 ja teine 40 sekundit!

Ümber-puu-sõlmed said lõpuks selges. Ühised koostas iga salgaliige ühe kohalviibija kohta anonüümse isiku kirjelduse, millised pärast kokku korjati ja ette loeti. Kes arvas, et kirjeldatud on teda, tõusis pilsti. Seejuures oli üks isikukirjeldus selline, et kahe „kandidaati“ omavahel asja ei muutnud selgitada ja „autor“ vahele pidi astuma. Kandidaatidel polnud nimelt enam mees kumb neist kirjutamise ajal põialt oli imenud! Lõpuks korraldati salgaliikmete teatekett kiirkoonduse puhuks.

KOONDUS NR. 15.

04.03.40.

x...|...|...|...|...|
|...|...|...|...|...|

KELL 17.30-19.00

Koondus nr. 15 erines teistest koondustest seega, et see koondus oli nimelt kiirkoondus, nagu juba arvata võis. Talgaliikmeid oli kohal 100%, esotsas salga juhi V. Sernatiga, siis K. Palo, Y. Luts, U. Raki, K. Pamoson, K. Raag ja U. Raag. Kuna sellest koondusest on juba jupp aega möödas, siis ei ole ma võimeline seda koondust kõigi ta üksikasjadega kirjeldada.

Esiteks otsustati kunagi tulevikus korraldada midagi talispordipäeva tsolist. Siis, kuna midagi muud teha ei olnud, korraldati väike signaliseerimisvõistlus, mis oli mõeldud ka harjutamiseks „Halli Glundi” võistluse vastu. Koondusel viibivad isikud jagati kahte ossa, kusjuures salgajuht V. Sernat jäi vahelkohturiks. Mõlemad grupid valisid omale signaliseerija, kes pidi siis teatud vahemaa tagant „signaliseerima” s.t. käsi vastu keeljekonte peksma. Võitis teine grupp, kelle koosseisu kuulusid: K. Palo, Y. Luts ja U. Raag. Sellele grupile anti signaliseerida järgmine lause: „Andromeda on tähekeju”. Signaliseerimise aeg oli 50 + 28 sek., kusjuures esines 14 viga, kuna lause oli ainult 19. tähteline!

Esimesse gruppi kuuluvad: K. Raag, X. Samoson
ja U. Rahi. Viimane oli ühtlasi ka esimese grupi sig-
naliseerija. Esimese grupi aegaks oli: 2 m. 15 sek.

+ 16 sek.
kokku: 2 m. 31 sek.!

Teesjuures tehti 8 viga; kuna lauses oli 18 tähte.
Lause oli järgmine: „Baden-Powell on skaut?”

Kuigi signaliseerimise enese peale läks üsna
vähem aega, siis seda rohkem aega läks aega sellele
järgnevale ühendustele ja kaotaja poole paha-
meelevaldustele. Lõpuks oli siiski asi korras ja
vahelduseks hakati mängima üles „mäng rahadega”.
Seda mängu ma siin kirjeldama ei hakka, kuna
seda on väga hästi ja eskujuulikult juba kirjeldatud
koondus nr. 3.-ndas V. Kõivu poolt. Olgu öeldud, et
viitjaks tuli vastaspool s.t. see pool, kus kaasa
ei mänginud U. Raag. „Omapoole” meeskond koosnes
järgmistest isikutest: X. Samoson, es. Luts ja U. Raag.
Vastaspool: V. Sernat, X. Raag ja U. Rahi.

Sellele ilmale mängule järgnesid lähivääbimi-
sed ja „jooksvad” asjad. Muuseas püüdati ka veel
seda „talispordi” asja, mida juba koonduse algul
oli arutatud. Nimelt koostati salgaajutiste poolt
ankeetleht talispordi abinõude kohta. Tuli välja,
et osal poistel on suusad, teisel osal aga kalgud.
Väga võimalik, et mõnel ka kisku ei olnud. Igatahes
oli suurem osa ankeetlehe pindalast kaetud künki-

musmärkidega.

Selliga oleks siis ka koondus lõppenud. Kuid siis
ilmnes, et kavas oli veel referaat salga abijuhilt H. Palo'lt.

Temaat ma enam ei ole mäletanud; kuid see referaat ku-
junus igatahes väga õpetlikuks ja meeliülendavaks ma-
nitsuskõneks. Muureas puudutati ka see referaadis
tõsiasi, et teenijaid (kooli teenijaid) ei tohi üles-
äratada nende magusast unest päeva ajal.

(Nimelt, kui me mängisime seda „mängu rahadega“,
sattusid poisid vasikavaimustusse ja tegid sellist
härna, et ka kõige sügavamad unega isik oleks
üles ärganud. Nii siis ei olnud ka ühe, kui kooli-
teenijate esindaja ilmus äkki areenile ja nõudis
selle mängu põhjust. (dutori rõõkus)).

Referaat peetud, lõpetasime koonduse, ütlesime
üksteisele: „Hääd ööd!“ ja läksime sõbralikus
üksmeeles koju.

Prof. Maag (III j. sk)

o samuti.

Koondus.

nr. 16.

Reedel. 15. märtsil 1940.

Koondus pidi algama kell 16, kuid selleks ajaks oli jäänud poiste kohale ainult kaks - V. Sernat ja U. Raag. Kümne minuti hilinemise järel jõudsid kohale U. Rahi ja K. Raag. Salgajuhil abi K. Palo ja G. Luts hilinesid äige rängasti.

Haiguse tõttu puudus K. Samosov. Sellepärast oli kohal 100% asemel ainult 85,7%.

Koondus kujunes väga huvitavaks. Eitiks kirjutati poiste poolt üks kirjand.

Kirjandit kirjutati nõnda et, igaüks
võis lugeda ^{ainult} teelmist rida ja pidi kirju-
tama siis edasi.

Kirjand kujunes järgmiseks:

Vahisõdur mastikoris oli marga-
nud tuleid. Ta ruttas alla ja ruttas
kardelt Bieglesi juurde selle uudisega.
Yüis ta valas kardetile vastu rakkimist.
Lõi ta nii aimaseks, et et aimane,
aga see oli hirmus suur sigadus,
mis väärus surmanuktlust. Geniaalne
detektiiv asus juurdlema reima, mis
oli toime pandud saianaise kallal. Ar-
algas sellega, et kakskümme tükki
riputati raapuni kolkuma. Need
olid peamiselt need mehed keda
„kit“ pektis. „kit“ pektis saianaisi,
sell pärast, et ta söimas teda vargaks.
~~Et~~ „kit“ töötas saianaisi teest-
otse peale teha, mis peabki sündima

veel täna öösel. Suur roim saab
sündima, kui ta mitte ei põgene.
Seepeale läks tal tõtt välja ja jõgi
pandis laeva pääl ankrusse. Tõnu
lõi välja „kit“ oma suurte sarvkeelga
(see oli juba roim). Roim toimus tõus,
kuigi tänu m. 42 - näitelaval. Siis saabus
politsei ja tugi protokoll, ning ta
pandis rändtühjale taha saajaks
aastaks. Lumale roim tuli tema
peale ning ta sai õndsaks. Üks
väga õpetlik lugu, kuidas inimene
ei pea olema, kuid see oli roim une-
vägu. Võib-olla näeb „kit“ und eelan.
Lööb mehes heina ja mõkitab kolida
häälega.

Leondusel mängiti ~~perem~~
„Pänu põlemis!“. Peremeheks ^{oli} Erikas
Palo ja sulaseks V. Lemmat ~~oli~~ „kit“.
Teises mängus oli peremees K. Rong sulane V. Raki
L. Rong III jsk.

Koondus nr. 17.

Et just koondus peeti 1. aprillil siis otsustasid kolm varemkohtalesaabusnud poissi teistele veidi nalja teha ning peitsid endid ära. Kui teised poissid tulid, nägid ^(politseid) häksid nad klassi kus hävilikult peetakse koondust. Aga klassitahvliks ilutses „Aprill!“ Siis hakati otsima ning leitiigi need 3 poissi üles. Kõik 7 poissi olid kohal, kuigi K. Põrg, hilines natuke. Koondus algas skaudi hommikupalvusega. Kohe võttis laekur K. Palo sõna ning hakkas uue kuu liikmemaksu nõudma. Poissid maksid kah, kuigi mõnel oli „tengelpung“ koju jäänud. Briti noorimene sai selgajuhit Serrat, kes juba kolm kuud ei olnud maksnud. Ja tõi valanduseks ette et ta majanduslike seisukord on „kehv“. Hakati siis mängima. Kahel poisil seeti silmad kinni ja nad pidid käpuli laskema. Siis mõni poiss „lõi“ need õrnalt. Ja siis see poiss keda löödi pidi ära arvama kes lõi. Kui ta arvav äieti läks see poiss aremale. Esimestes „ohvitseis“ olid K. Palo ja U. Rahi. Gai õige tublisti nalja. Kõige rohkem

"konnataisid" selgajubiti V. Lermati ja abri K. Palo. Siis tuli üks suur üllatus. V. Lermati andis igale ühele tüki paberit ja iga poiss pidi kirjutama 5 tähe võimalikult koharimmesid nii palju kui ta oskas. Mõisama oli lugu kirjanikkudega kellede nime esimeseks täheks pidi olema M.

Koharimmede kirjutamises kirjutasid tagajärjed sarnasteks:

- 1.) K. Samoson 12 kohta, 2.) K. Raag 11 kohta.
- 3.) ja 4.) K. Palo ja G. Luts kummaski 10 kohta.

Kirjanikkude nimede võistluse tagajärjed:

- 1.) U. Raag 4 kirjanikku. 2.) K. Palo 3 kirjanikku.
- 3.) 4.) ja 5.) U. Rahi, K. Samoson ja K. Raag igaüks 2 kirjanikku.

Otsustati siis koondus lõpetada sest olime koos olnud täpselt 1 tund. Õhtupalve luges K. Palo sest V. Lermati oli poisse keelates oma hääle ära kirjunud. Pärast õhtupalvet surusid poisid üksteisel nii kõvasti kätt et mõnigi vigas. Lumerõõda pidades läksid poisid koju.

Kirjeldanud U. Rahi (III. j. st.)

Eesti

Pedagoogika Arhiiv-Muuseumile.

Juuresolev skaudi-päevik kajastab Võru Gümnaasiumi skautide rühma "Pääsukesed" elu 1939./40. õppeaastal. Sellesse rühma kuulusid poisid 13-16 eluaasta vahel. Rühma deviisiks oli "Pääsukesed lendavad, kõrgeid sihte püüavad."

Samasse skaudi-rühma kuulus ka minu vend Uno Rahi (28. mai, 1927-25. november, 1940. a.), Võru Gümnaasiumi juures olnud progümnaasiumi II klassi õpilane. Tema oli viimane, kes kirjutas sellesse päevikusse ja nii juhtus, et see jäi meie perekonna valdusse.

Minu vend Uno Rahi suri sama aasta sügisel 13 aastase poisina kopsupõletikku.

Vanemad poisid sellest rühmast jäid kadunuks sõja tõttu (mitmed läksid lennuväe abiteenistusse või lahkusid Eestist). Siiski elab Canadas rühmas olnud poistest Vello Sermat, kes on mitmel korral viimastel aastatel tegutsenud Tartu Ülikooli juures külalislektorina ja muuhulgas ka külastanud oma kunagist kodu- ja koolilinna.

Hugo Raudsepp tegutseb Võrumaal Kuutsemäe vaatetorni juures astronoomina, vesteldes meelsasti oma tegemistest teda külastama tulnud ekskursantidega,

Soovin, et see 1940.-date aastate Võru koolipoiste skautide koondusi kirjeldav päevik leiaks koha teie Arhiiv-Muuseumis.

Võru Gümnaasiumi vilistlane

Lugupidamisega

29.-st lennust (1949. a.)

Lia-Silvia Kallau (sünd. Rahi)

Elukoht: Arhimäe 2^A

61506 Elva

L. Kallau

Tallinnas, 20. okt. 2002. a.